

Informatievaardigheid in het curriculum

Beleidsadvies van het Samenwerkingsverband van Hogeschoolbibliotheken

september 2009

■ Inleiding

De bijzonder informatierijke maatschappij waarin we leven stelt hoge eisen aan de vaardigheden van iedereen om op elk gewenst moment de juiste informatie te vinden en te verwerken. Dit geldt in het bijzonder voor studenten, die naast algemene

zoekvaardigheden ook de weg moeten kunnen vinden in de vakgerichte literatuur, zowel tijdens de studie als later in de beroepspraktijk. Een onderwerp als informatievaardigheid zou dan ook onlosmakelijk onderdeel moeten zijn van het curriculum.

■ Wat is het belang van informatievaardigheid?

Informatievaardigheid wordt door de Association of College & Research Libraries¹ gedefinieerd als 'een set vaardigheden die een individu moet beheersen om een informatiebehoefte te herkennen en om de benodigde informatie te lokaliseren, te evalueren en effectief te gebruiken'.

Informatievaardigheid is een onderdeel van het concept 'een leven lang leren' en van internationale doelen zoals van UNESCO² en International Federation of Library Associations³, die een verbetering van ontwikkeling, welstand, vrijheid en sociale integratie van mensen voorstaan. In dit verband heeft ook Minister Plasterk het belang van informatievaardigheid onderkend door het Mediawijsheid expertisecentrum⁴ te initiëren. Met het oog op de kenniseconomie en 'een leven

lang leren', leidt de hogeschool studenten op tot kenniswerkers die in staat zijn (informatie) problemen op te lossen. Uit recent nationaal en internationaal onderzoek⁵ blijkt dat studenten hun eigen informatievaardigheid sterk overschatten. Structurele aandacht voor informatievaardigheid in het lesprogramma is daarom aan te bevelen.

Uit diverse rapporten, o.a. het NVAO accreditatiekader⁶ en de Green Paper 'Naar een nieuwe verenigingsagenda' van de HBO-raad⁷, komt impliciet het belang van informatievaardigheid binnen het HBO naar voren. Als informatievaardigheid expliciet wordt opgenomen in het curriculum, wordt recht gedaan aan het niveau van informatievaardigheid hetgeen zowel door het hoger beroepsonderwijs als in de maatschappij (het beroep) wordt gevraagd.

¹ ACRL - Information Literacy Competency Standards for Higher Education: <http://u.nu/2k743>, 2000

² UNESCO - Towards Information Literacy Indicators: <http://u.nu/69843>, 2008

³ IFLA Alexandria Proclamation: <http://u.nu/6a843>, 2005

⁴ Kerngroep Mediawijsheid - Mediawijsheid expertisecentrum: <http://u.nu/2b843>, 2005

⁵ A. van Deursen - Oud én jong onhandig op internet: <http://u.nu/65843>, 2009, M. de Koning - Masterthesis Informatievaardigheden: <http://u.nu/63863>, 2008, S. Stoerger on First Monday - The digital melting pot: bridging the digital native-immigrant divide: <http://u.nu/25843>, 2009

⁶ NVAO - Accreditatiekaders Nederland: <http://u.nu/8k743>, 2003

⁷ HBO-Raad - Green Paper: <http://u.nu/2c843>, 2009

■ Aanbevelingen

Het Samenwerkingsverband van Hogeschoolbibliotheken heeft hiervoor de volgende aanbevelingen opgesteld:

1. Benoem informatievaardigheid toetsbaar in het curriculum.
2. Benoem informatievaardigheid als onmisbare component in het onderzoek.
3. Benoem informatievaardigheid als selectiecriteria in het accreditatiekader.
4. Organiseer nauwere samenwerking tussen onderwijs en bibliotheek bij het integreren van informatievaardigheid in het onderwijs.

Een uitwerking van deze aanbevelingen is te vinden

in de praktijknotitie 'Informatievaardigheid in het curriculum' van het Samenwerkingsverband van Hogeschoolbibliotheken'.

Het SHB is ervan overtuigd dat de opvolging en uitvoering van deze aanbevelingen zullen leiden tot:

- Hogere kwaliteit van onderzoek door studenten en medewerkers
- Stimulering van een onderzoekende en kritische houding bij studenten en docenten ten aanzien van media en informatie
- Aansluiting bij internationale normen⁸
- Aansluiting bij internationale accreditatiekaders⁹.

■ Colofon

Dit beleidsadvies is in opdracht van het Samenwerkingsverband van Hogeschoolbibliotheken opgesteld door de SHB-werkgroep Informatievaardigheid.

⁸ ACRL - Information Literacy Competency Standards for Higher Education: <http://u.nu/2k743>, 2000

⁹ NVAO - Dublin descriptoren: <http://u.nu/54653>, 2003

www.shb-online.nl

